

Въ 361 година Юлианъ, като началствувалъ надъ войскитѣ въ Галлія, повдигналъ се противъ Констанція, завладѣлъ престола и открито се обявилъ язичникъ. Юлианъ дѣйствувалъ противъ християнитѣ отъ начало съ хитростъ. Той извикалъ отъ заточение православнитѣ епископи, заточени отъ арианина Констанція, и оставилъ арианскитѣ епископи на мѣстата имъ: като давалъ на еднитѣ и на другитѣ свобода на дѣйствие, той смѣталъ, че въ срѣдъ борбата и раздоритѣ ще падне християнството! Той запрѣтилъ въ християнскитѣ школи да обясняватъ старитѣ поети и философи, подъ тойзи предлогъ, че съ това се оскърбявали боговетѣ, въспѣти и прославени въ тѣхнитѣ произведения, а въ дѣйствителностъ той не искалъ да откриватъ християнскитѣ учени и да показватъ въ тѣхъ слѣди на истиннитѣ извращения въ язичеството; въвелъ въ войскитѣ знамена съ изображение на боговетѣ и разни язически церемонии; заповѣдалъ да ржсатъ съ идоложъртвенна кръвъ хлѣба и всичко за яденіе, които се продаватъ на пазаритѣ (памятъ на великомъченика Тодора Тирона); запрѣтилъ на християнитѣ да се наричатъ съ това име и за унижение далъ имъ ново название „галилеани“. Въ сѣщото врѣме Юлианъ се трудилъ да вдѣхне на язичеството новъ животъ: заемалъ много обичаи отъ християнитѣ и се старалъ да ги присади къмъ язичеството. Напр. заповѣдалъ на жръцитѣ да обясняватъ мититѣ на народа; учрѣдилъ при капищата странноприемници и други благотворителни заведения; давалъ на жръцитѣ отлация за почести и искалъ отъ тѣхъ строгъ животъ. Нъ отъ тия хитри срѣдства Юлианъ преминалъ къмъ насилственни мѣрки: заповѣдалъ да възвѣрнатъ християнитѣ на язичницитѣ тия мѣста, гдѣто стояли капища, и на тѣхни срѣдства да въздигнатъ тия капища; лишавалъ християнитѣ отъ длъжноститѣ и имуществата имъ; въ препирни и жалби на християнитѣ съ язичницитѣ, винаги били прави послѣднитѣ. За да наскърби християнското чувство, той далъ на Иудеитѣ дозволение и срѣдства да въздигнатъ отново храма въ Иерусалимъ. Наконецъ като намислилъ да воюва съ Персія, обявилъ, че ако боговетѣ му дадатъ побѣда, то ще пестрѣби християнитѣ. Християнитѣ съ ужасъ чакали възобновлението на врѣмената Неронови, Декиеви и Диоклетианови.

Нъ всичкитѣ старания на Юлиана да възстанови язичеството били безуспѣшни. На много отъ неговитѣ мѣрки не съчувствували самитѣ язичници и се смѣяли надъ неговитѣ предприятия. Жръцитѣ не изпълнявали заповѣдитѣ му, а вмѣсто тѣхъ той самъ говорилъ проповѣди. Християнитѣ твърдо преносили оскърбленията и